

Рецензия

от доц. д-р Гергана Мирюлюбова Попова,
за дисертационния труд на Алон Ицжак Тов
на тема: „Социални и педагогически ефекти от приложение на
Библиознанието в религиозното образование на Израелското начално училище“
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“
по професионално направление – 2.3. Философия,
научна специалност – социална философия

I. Биографични данни за докторанта

Алон Тов е роден през 1967 г. в Израел. Той е равин и преподавател по еврейски изследвания и еврейска религиозна философия в гр. Нетания, като има 32 години преподавателски стаж. Алон Тов е докторант на самостоятелна подготовка по Социална философия към катедра „Философски и политически науки“, Философски факултет в ЮЗУ „Неофит Рилски“ с научен ръководител доцент Антоанета Николова.

II. Структура и съдържание на дисертационния труд

Дисертацията на Алон Тов е посветена на почти напълно непозната в България тема, която засяга използването на имена на персонажи от Библията при ученици от религиозни училища. От друга страна, тя е свързана с проблема за повишаване на мотивацията на учениците чрез преподаване, което цели да включи емоционалността на децата при усвояването на материала. Тази тема е актуална, значима и дисертативна.

Дисертацията е с обем от 172 страници и се състои от съдържание, увод, 3 глави, заключение и библиография. За разработването ѝ са използвани 75 източника на английски език. Не съм установила плагиатство.

В увода е определен изследователският въпрос на дисертацията и са представени нейните работни хипотези, обектът и предметът, задачите, методът и

структурата ѝ. Обектът на изследване всъщност е представен като цел, която се състои в проучване на интензивното изучаване на имената на персонажите в Библията и съответно отношението му към повишения интерес към еврейските библейски изследвания сред учениците.. Предметът на труда е конкретизиран като социалните и политически ефекти от използването на имената на персонажи от Библията от еврейските библейски учители за повишаване мотивацията за изучаване на еврейската Библия сред ученици от религиозното начално училище в Израел. Около тази проблематика гравитира и основният изследователски въпрос на труда, а именно дали интензивното обучение върху имената на библейските персонажи може да доведе до засилен интерес при учениците към изучаването на Библията. Изходната хипотеза на докторанта по този въпрос е, че съществува пряка връзка между овладяването и разбирането на библейските имена и повишаването на мотивацията и интереса към Библията.

Докторантът набляга върху актуалността на изследването си в перспективата на непопулярността на изучаването на Библията, което според него, на първо място, се дължи на твърде теоретичния начин, по който се преподава в уроците върху нея. На второ място, той акцентира върху прекомерната употреба на технологии както в ежедневието, така и в училище и съответно върху разсейването на ученика и все по-отслабващия стремеж към изучаване на привидно несвързаното със съвременността и практиката учебно съдържание – в конкретния случай – Библията. На трето място, Алон Тов се позовава на теорията за самодетерминацията на Райън и Деси, която се фокусира върху вътрешната мотивация за учене. Според него разработването на уроци върху въз основа на методите на тази теория за мотивацията може да допринесе за засиления интерес на учениците по тази проблематика.

Изследването в този смисъл е насочено към методите за преодоляване на липсата на мотивация и начините за формиране на вътрешна мотивация от страна на учениците. То изхожда от теоретичната интуиция, че представеният в него метод на преподаване може да повиши самочувствието на учениците в часовете по изучаване на Библията и по този начин да подобри представянето им. Дисертационният труд си поставя за задача да аргументира тази интуиция, като

осъществява проучване върху начина на преподаване и съответно усвояване на материала от ученици от начално религиозно училище. Изследваната група е 7. клас в еврейско религиозно училище в Израел, наброяваща 29 ученички.

Първа глава, озаглавена „Проблеми на религиозното образование“ представлява теоретичната основа на дисертацията. В първата ѝ част докторантът прави сериозен исторически преглед на израелската образователна система. Проследяват се нейните корени в различните светски и религиозни образователни движения, които в крайна сметка довеждат до формиране на специфична държавна образователна система. Анализирани са също образователните методи в Израел, като се акцентира върху образованието в религиозните училища. В този контекст се разглеждат и специфичните подходи в интерпретацията на Библията, както и трудностите при нейното изучаване в училище. Тази част от първа глава представлява интерес не само от историческа гледна точка. Изследването на докторанта върху израелската образователна система поставя различни въпроси от областта на социалната философия и философията на образованието – за функцията и целите на образованието в училище, за изграждането на личностна и национална идентичност, за баланса между традицията и модернизацията.

Във втората част на главата се тематизират някои теории за мотивацията, като докторантът се фокусира върху т.нар. теория за самоопределението на Райън и Деси. Тази теория, както посочва Алон Тов, не се занимава с количеството, а с качеството на мотивацията за извършване на определена дейност. Теорията на Райън и Деси акцентира върху три вътрешни психологически нужди: автономия, чувство на компетентност и усещане за свързаност. Постигане на докторанта е обвързването на тази теория с изучаването на Библията. Според него уроците върху Библията чрез изучаването на библейските имена ще задоволи именно тези базисни нужди: то ще развива автономията на ученика, изграждането и укрепването на усещането му за способност да постигне дадена цел и чувството му за принадлежност.

Втора глава „Библейски изследвания и значението на използването на името в Библията“ обосновава използването на библейските имена в училище, като анализира същностната за юдаизма връзка между името и същността на човека. В нея са представени различни значими интерпретации на идеята, че името на човека

се явява израз на неговата душа и че комбинацията от букви, съставляващи името, изразява духовна реалност, а цялостното съчетание от буквите в едно име добавя по-голяма сила на всяка буква. В този контекст докторантът аргументира тезата си за необходимостта от изучаване на библейските имена в училище.

Трета глава „Изследването: Анализ на урока Наблюдателно проучване в класна стая в религиозен еврейски дом за момичета в Израел“ представя изводи от проведено от докторанта изследване-наблюдение върху клас от момичета от еврейско религиозно училище в Израел по време на седем библейски урока в продължение на една година. На момичетата се дават различни задачи, свързани с имената от Библията. Чрез заданията се цели да се добие представа за начина на мислене на момичета и чрез дискусии, беседи и индивидуална работа с всяка ученичка те да бъдат насочени към възприемане на идеята за значимостта на името в юдаизма.

III. Оценка на приносите на труда

Като приносни моменти на труда са посочени:

1. Иновативно приложение на теорията за самоопределението и намиране на ефективно решение за свързване на учениците в еврейските религиозни училища с изучаването на Библията.

2. Представяне на значението на имената на библейските герои и тяхната връзка със съвременността.

Приемам изцяло двата приноса, като смятам, че работата на докторанта има универсален характер и е приложима извън тесния контекст на еврейските религиозни училища и изучаването на Библията. Алон Тов се базира върху теорията за самоопределението, която акцентира върху емоционалността на учениците, върху чувството им за принадлежност към определена общност и също така развива любопитството на децата, позволява свободната дискусия, самостоятелното мислене и изразяване на мнение. Тази теория би могла да се превърне в основа на изключително важни педагогически методи, които биха допринесли и за обучението в българските училища. По подобен начин изучаването на произхода и значението на името в Библията, но и не само, би могло да помогне на учениците да усвояват учебен материал в различни области,

включително и в обучението по религия и добродетели, каквото се предвижда да бъде въведено в България. Не на последно място анализите на израелската образователна система също водят до размисли за българското образование – най-вече за проблематичността на така наречения компетентностен подход, както и за отказа или поне пренебрегването на тези функции на образованието, свързани с изграждането на чувство за принадлежност и национална идентичност.

IV. Оценка на публикациите и автореферата

Докторантът има три публикации по темата на дисертацията, което е напълно достатъчно за придобиване на образователната и научна степен доктор. Нямам съвместни публикации с докторанта.

Авторефератът отговаря на изискванията за обем и съдържание и адекватно представя основните приноси моменти.

V. Заключение

В заключение мога да обобщя, че дисертацията „Социални и педагогически ефекти от приложение на Библиознанието в религиозното образование на Израелското начално училище“ представлява самостоятелно, оригинално и промислено изследване върху значими и актуални проблеми от областта на социалната философия, философия на образованието и библейските изследвания.

С оглед на казаното изразявам категоричното си убеждение на Алон Тов да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление – 2.3 Философия (Социална философия) и приканвам членовете на Научното жури да гласуват по същия начин.

09.01.2026 г.

Доц. д-р Гергана Попова

REVIEW

By Assoc. Prof. Dr Gergana Popova, SWU "Neofit Rilski", Blagoevgrad,

member of the scientific jury

regarding the PhD thesis of **Alon Itshak Tov**

on "Social and Pedagogical Effects of Using of Biblical Studies in Religious Education in the Israeli Elementary School"

for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor"

Professional direction – 2.3 Philosophy

Scientific specialty - Social philosophy

1. Data on the doctorate, dissertation, abstract and publications

Alon Tov was born in 1967 in Israel. He is a rabbi and a lecturer in Jewish studies and Jewish religious philosophy in the city of Netanya, with 32 years of teaching experience. Alon Tov is a doctoral student in independent training in Social Philosophy at the Department of Philosophy and Political Sciences, Faculty of Philosophy at the South-West University "Neofit Rilski" with the scientific supervisor Associate Professor Antoaneta Nikolova.

Alon Tov's dissertation is dedicated to an almost completely unknown topic in Bulgaria, which concerns the use of names of characters from the Bible by students from religious schools. On the other hand, it is related to the problem of increasing students' motivation through teaching, which aims to include the emotionality of children in the assimilation of the material. This topic is relevant, significant and dissertable.

The dissertation is 172 pages long and consists of a table of contents, introduction, 3 chapters, conclusion and bibliography. 75 sources in English were used for its development. I have not identified any plagiarism.

The doctoral student has three publications on the topic of the dissertation, which is quite sufficient for acquiring the educational and scientific degree of doctor. I have no joint publications with the doctoral student.

The abstract meets the requirements for volume and content and adequately presents the main points of contribution.

The introduction defines the research question of the dissertation and presents its working hypotheses, object and subject, tasks, method and structure. The object of the study is actually

presented as a goal, which consists of studying the intensive study of the names of the characters in the Bible and, accordingly, its relationship to the increased interest in Jewish biblical studies among students. The subject of the work is specified as the social and political effects of the use of the names of characters from the Bible by Jewish Bible teachers to increase the motivation to study the Hebrew Bible among students from the religious elementary school in Israel. The main research question of the work also gravitates around this issue, namely whether intensive training on the names of biblical characters can lead to increased interest in studying the Bible among students. The doctoral student's initial hypothesis on this issue is that there is a direct connection between mastering and understanding biblical names and increasing motivation and interest in the Bible.

The doctoral student emphasizes the relevance of his research in the perspective of the unpopularity of Bible study, which, according to him, is due, first of all, to the overly theoretical way in which it is taught in Bible lessons. Secondly, he emphasizes the excessive use of technology both in everyday life and at school and, accordingly, on the student's distraction and the increasingly weakening desire to study the seemingly unrelated to modernity and practice educational content - in this case, the Bible. Thirdly, Alon Tov refers to the self-determination theory of Ryan and Deci, which focuses on the intrinsic motivation for learning. According to him, the development of lessons based on the methods of this theory of motivation can contribute to the increased interest of students in this issue.

The research in this paper is focused on methods for overcoming the lack of motivation and ways to form internal motivation on the part of students. It is based on the theoretical intuition that the teaching method presented in it can increase the self-esteem of students in Bible study classes and thus improve their performance. The dissertation sets itself the task of arguing this intuition by conducting a study on the method of teaching and, accordingly, the assimilation of the material by students from an elementary religious school. The studied group is the 7th grade in a Jewish religious school in Israel, numbering 29 students.

The first chapter, entitled "Problems of Religious Education" represents the theoretical basis of the dissertation. In its first part, the doctoral student makes a serious historical review of the Israeli education system. Its roots are traced in the various secular and religious educational movements, which ultimately lead to the formation of a specific state education system. Educational methods in Israel are also analyzed, with an emphasis on education in religious

schools. In this context, specific approaches to the interpretation of the Bible are also considered, as well as the difficulties in studying it in school. This part of the first chapter is of interest not only from a historical point of view. The doctoral student's research on the Israeli educational system raises various questions from the field of social philosophy and the philosophy of education - about the function and goals of education in school, about the construction of personal and national identity, about the balance between tradition and modernization.

The second part of the chapter discusses some theories of motivation, with the doctoral student focusing on the so-called self-determination theory of Ryan and Desi. This theory, as Alon Tov points out, does not deal with the quantity, but with the quality of the motivation to perform a certain activity. Ryan and Desi's theory emphasizes three internal psychological needs: autonomy, a sense of competence, and a sense of connectedness. The doctoral student's achievement is the linking of this theory to the study of the Bible. According to him, lessons on the Bible through the study of biblical names will satisfy precisely these basic needs: it will develop the student's autonomy, build and strengthen his sense of ability to achieve a given goal, and his sense of belonging.

The second chapter, "Biblical studies and the meaning of using the name in the Bible" justifies the use of biblical names in school by analyzing the essential connection between the name and the essence of a person in Judaism. It presents various significant interpretations of the idea that a person's name is an expression of his soul and that the combination of letters that make up the name expresses a spiritual reality, and the overall combination of letters in a name adds greater power to each letter. In this context, the doctoral student argues his thesis for the need to study biblical names in school.

Chapter Three "The Research: Lesson Analysis Observational study in a classroom in a Religious Jewish home for girls in Israel" presents conclusions from a study-observation conducted by the doctoral student on a class of girls from a Jewish religious school in Israel during seven Bible lessons over the course of a year. The girls are given various tasks related to the names from the Bible. The tasks aim to gain an idea of the way girls think and, through discussions, talks and individual work with each student, to direct them to perceive the idea of the significance of the name in Judaism.

2. Scientific contributions

The following are the points of contribution of the work:

1. Innovative application of self-determination theory and finding an effective solution for connecting students in Jewish religious schools to study the Bible

2. Presentation of the meaning of the names of biblical characters and their connection to our days.

I fully accept both contributions, as I believe that the work of the doctoral student has a universal character and is applicable outside the narrow context of Jewish religious schools and the study of the Bible. Alon Tov is based on the theory of self-determination, which emphasizes the emotionality of students, their sense of belonging to a certain community and also develops the curiosity of children, allows free discussion, independent thinking and expression of opinion. This theory could become the basis of extremely important pedagogical methods that would also contribute to education in Bulgarian schools. Similarly, studying the origin and meaning of the name in the Bible, but not only, could help students master educational material in various fields, including in the education of religion and virtues, which is planned to be introduced in Bulgaria. Last but not least, the analyses of the Israeli educational system also lead to reflections on Bulgarian education – especially on the problematic nature of the so-called competency approach, as well as the rejection or at least neglect of those functions of education related to the building of a sense of belonging and national identity.

3. Conclusion

The presented PhD thesis is an original, creative and contributing work. It meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria. Its content reveals a structured philosophical thinking, ability to identify and investigate important problems of our time and, by analysing their roots, to propose original solutions. Therefore, I will vote YES to award Alon Tov Nikolov a scientific and educational degree "Doctor" in professional direction – 2.3. Philosophy, scientific specialty – Social Philosophy.

09.01.2026

Assoc. prof. Dr. Gergana Popova.